

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Lokalhistorisk Forening i **HILLERØD** **KOMMUNE**

MEDLEMSBLAD

1-1986

Foreningens bestyrelse består af:

Bjørn Verstege (fmd), Frederiksværksgade 8, telf: 02 26 34 09.
Søren R. Christensen (næstfmd), Platanhaven 32, telf: 02 25 10 30.
Niels Arne Hansen (kas.), Rødkløvervej 16, telf: 02 26 29 33.
Margrethe Krogh Sørensen (sekr.), Hestehavev. telf: 02 26 72 32.
Flemming Rune Petersen (ansvh. red.), Hovsmedevej 7, 02 26 77 17.

I bestyrelsesmøderne deltager iflg. vedtægterne desuden lederen af Lok.hist. Arkiv, Lisbeth Schacht Hansen. Arkivets nr: 02 26 95 22.

Indhold

VELKOMST	side 3
FORENINGENS PROFIL	side 4
- udstillinger	
- lokalhist. kalender	
- materiale til skolerne	
- udgivelser	
- foredrag	
- indsamling af materiale	
- bygningsbevarelse	
- ekskursioner	
- rabatordningen	
- medlemsbladet	
BESTYRELSENS PROFIL	side 9
AVISKAMPAGNEN	side 10
LOKALHISTORISKE POSTKORT	side 11
ARRANGEMENTER I EFTERÅRET	side 12
FORENINGENS ARBEJDSGRUPPER	side 13
"DA RHEUMATISMUS-KJÆDERNE KOM TIL BYEN" - en artikel af Flemming Rune Petersen	side 14
FORENINGENS VEDTÆGTER	side 18

INDMELDELSE sker ved indbetaling på vedlagte girokort. Ekstra kort fås hos bestyrelsen eller på biblioteket.

KONTINGENTET er fastsat til 100,- kr (50,- kr for studerende, pensionister og efterlønsmodtagere).

Forsidebilledet viser Hillerød set fra den nyanlagte jernbanestation (Ill. Tidende, 1864, side 5)

Velkommen i Lokalhistorisk Forening

"Lokalhistorisk Forening i Hillerød kommune", som foreningens officielle navn er, blev stiftet ved et møde på Hillerød bibliotek den 22. april 1986. Over 60 mennesker var mødt op og efter en livlig debat vedtoges foreningens vedtægter i den form, som er aftrykt på siderne 18-19 i dette blad.

Foreningens hovedformål er at drive lokalhistorisk virksomhed, men dette betyder dog ikke, at andre historiske emner er foreningen uvedkommende. Der er således intet til hinder for at arrangere f.eks. foredrag eller studiekredse om ethvert historisk spørgsmål, som måtte have medlemmernes interesse.

Siden den 22. april har den nyvalgte bestyrelse arbejdet på at skabe en både alsidig og attraktiv basis for det kommende foreningsliv. Det foreløbige resultat af vore bestræbelser er beskrevet på de følgende sider, og i håbet om at der blandt de forskellige aktiviteter også er nogle, der har Deres interesse, er det mig en glæde at byde Dem velkommen i foreningen!

På bestyrelsens vegne

Bjørn Verstege.
formand.

Foreningens profil

Som nævnt i indledningen er det bestyrelsens hensigt, at Lokalhistorisk Forening skal være en så alsidig og attraktiv forening som muligt. Dette betyder blandt andet, at foreningens aktiviteter ikke blot skal mangeartede og talrige, men også at de på forskellig vis åbner mulighed for aktiv medvirken fra medlemmernes side.

I det følgende gives en kort oversigt over de planer, der i øjeblikket foreligger, og som iøvrigt blev fremlagt ved det stiftende møde den 22. april. Nogle af planerne er allerede ved at blive ført ud i praksis, andre ikke, og iøvrigt forventes listen at vokse, efterhånden som ideerne dukker op.

UDSTILLINGER

Vi har planer om at etablere 2 forskellige typer af udstillinger: Små permanente og større "rigtige" udstillinger.

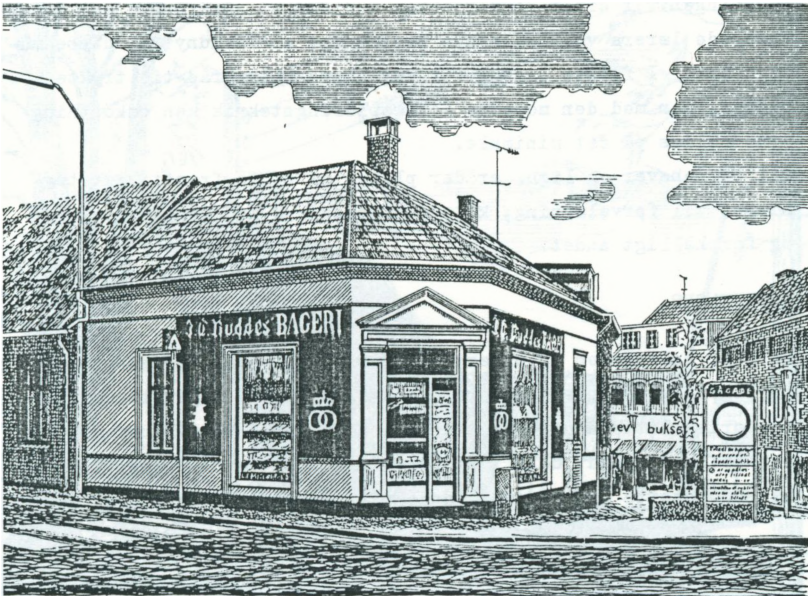
Hvad de små permanente udstillinger angår, forestiller bestyrelsen sig, at foreningen køber et antal skifterammer til ophængning på forskellige faste steder i byen. Det vil her være naturligt at udvalgte steder, der dagligt passerer af mange mennesker, og foreningen vil straks efter ferien gå i gang med dette.

I rammerne, hvis indhold udskiftes med passende mellemrum, tænker vi os at udstille fotostater el. lign. med lokalhistoriske motiver forsynet med en kort forklarende tekst. Ved et heldigt valg af motiver er det vort håb, at disse "miniudstillinger" kan blive ganske populære og være med til at stimulere interessen for områdets lokale historie.

De større "rigtige" udstillinger vil i sagens natur kun kunne etableres med mellemrum på et eller flere år. En rigtig udstilling er en meget tidskrævende og kostbar affære, og der foreligger ingen aktuelle planer for foreningens første forsøg i denne retning.

EN LOKALHISTORISK KALENDER

Selve ideen med at lave en kalender har vi fra et forlag i Birke-

rød, som arbejder på at udgive en lokal-kalender med billeder fra det gamle Birkerød. Vi har dog fundet en model, som vi synes er både smukkere og mere praktisk. Resultatet er blevet over al forventning, og vi glæder os til en nærmere præsentation af "Hillerød-kalenderen 1987" i næste nummer af vort blad.

I øjeblikket undersøges muligheden for det nødvendige forsalg - vi kan jo ikke risikere at sætte penge til, så hvis nogle af vore læsere kunne tænke sig at placere en ordre til forsalgsprisen, der er kr. 48,- (bogladepris: 58,-) inkl. moms er man meget velkommen til at kontakte formanden (i juli måned dog næstformanden) og få forevist vort demonstrationsmateriale.

Det siger sig selv, at alle vore medlemmer naturligvis vil blive tilbudt eksemplarer til særprisen.

MATERIALE TIL SKOLERNE

I Lokalhistorisk Arkiv befinder der sig en del spændende materiale, som efter en pædagogisk tilrettelæggelse kunne indgå i skolerne historieundervisning. Der kan også hentes stof fra avisarkiverne, landsarkivet og mange andre steder.

Foreningen vil efter sommerferien indlede et samarbejde med interesserede lærere ved Hillerøds skoler for at få udnyttet disse muligheder. I første omgang vil der næppe blive råd til trykte hæfter, men med den moderne fotokopieringsteknik kan omkostningerne holdes på det minimale.

Til børnehaver og lign. er der planer om at få fremstillet tegninger til farvelægning, klippe-klistre-ark med lokale motiver og forskelligt andet.

UDGIVELSER

Ud over kalenderen og undervisningsmaterialet er foreningen naturligtvis principielt interesseret i at støtte udgivelsen af lohistorisk litteratur. Støtten vil dels kunne bestå i et direkte økonomisk tilskud, dels i at foreningen kan være behjælpelig med at søge støtte fra diverse fonde til det pågældende projekt.

FOREDRAG

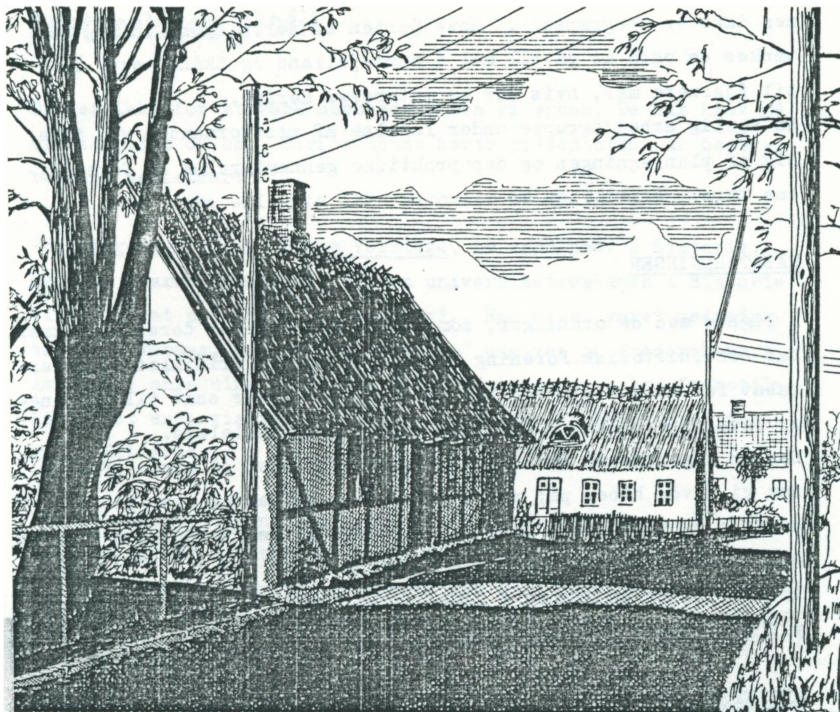
Afholdelse af foredrag om lokalhistoriske, men også andre historiske emner, vil være en fast bestanddel af foreningens aktiviteter. Man skal dog ikke forvente de dyre, landskendte foredragsholdere - ikke i begyndelsen i hvert fald - men mindre kan også gøre det! Der sigtes på 3-4 foredrag i sæsonen, måske endda flere. Se iøvrigt nærmere om de aktuelle planer andetsteds i bladet.

INDSAMLING AF MATERIALE

Som det fremgår af foreningens vedtægter, har den en særlig forpligtelse til at støtte Lokalhistorisk Arkiv. Dette gælder især i forbindelse med indsamlingen af mere materiale.

Foreningen har, som mange sikkert har bemærket, allerede i samarbejde med Frederiksborg Amts Avis og med støtte fra Privatbanken 5 søndage i træk søgt oplysninger om bestemte bygninger og gademiljøer; men den slags arrangementer er og kan kun være enkeltstående og kan ikke danne grundlag for mere konstante aktiviteter.

Derfor er der dannet en specialgruppe af medlemmer med interesse for dette vigtige arbejde - der kan fortsat optages nye medlemmer - og det er hensigten, når ferietiden er overstået, at få opstillet en strategi for indsamlingsarbejdet i sæsonen 1986/87. Gruppen ledes af Lisbeth Schacht Hansen, Lokalhistorisk Arkiv, til hvem henvendelser om deltagelse kan rettes.

Swattl.

BYGNINGSBEVARELSE

Som det ofte ganske rigtigt anføres, er løbet næsten kørt for Hillerøds vedkommende. Nedrivningerne har været for omfattende. Alligevel findes der dog stadig såvel i Hillerød by, men ikke mindst i kommunens mindre bysamfund, fortsat bygninger og miljøer at værne om.

Foreningen har her en helt klar opgave at løse, og interesserede bedes henvende sig til formanden (efter 1. august).

EKSKURSIONER

Som det fremgår af oversigten over de foreløbigt planlagte ekskursioner, holdes de første arrangementer på et i praktisk og økonomisk henseende beskedent niveau. Det samme gælder for de planer, vi har om at skaffe adgang for et begrænset antal medlemmer til at besøge Badstuen og visse normalt lukkede dele af slottet, men det siger sig selv, at ekskursionsmulighederne i selve kommu-

nen ikke er ubegrænsede. Hovedparten af foreningens udflugter tænkes da også at gå til mål i Nordsjælland og Skåne, evt. også til fjernere mål, hvis der er interesse derfor.

En særlig arbejdsgruppe under ledelse af næstformanden vil tage sig af planlægningen og den praktiske gennemførelse af foreningens ture. Frivillige er velkomne til at melde sig!

RABATORDNINGEN

I lighed med de ordninger, som f.eks. FDM har for deres medlemmer, har Lokalhistorisk Forening opnået tilsagn om fribilletter eller rabat for sine medlemmer til forskellige museer samt til Helsingør-Veteranjernbanes tog mellem Helsingør og Gilleleje.

Der er dog ikke på nuværende tidspunkt indgået så mange aftaler, som vi havde håbet på; men dels mangler der endnu svar på mange af vore henvendelser, dels vil vi næste år søge ordningen udvidet med det københavnske område samt Skåne.

Imidlertid er vi kommet i gang, og vi håber, at vore medlemmer vil have glæde af dette tilbud!

MEDLEMSBLADET

Det er hensigten at udsende et lille blad som dette 3 gange om året. Bladets udstyr er beskedent (økonomien!), men forhåbentlig acceptabelt.

I hvert nummer vil vi bringe en lille artikel om et lokalt emne. I dette nummer drejer det sig om gigtkæder, et medicinsk kuriosum fra midten af forrige århundrede, og deres markedsføring i Hillerød. De næste artikler er allerede planlagt, men skulle De have noget at bidrage med, vil Flemming Rune Petersen Hovsmedevej 7 gerne høre fra Dem.

ANDRE AKTIVITETER

Foreningen vil med glæde modtage forslag fra medlemmerne til andre aktiviteter end de her nævnte. Det kunne være hvadsomhelst - vi er jo ikke ens, og hvad der keder nogle, interesserer andre sig glødende for. Har De ideer - så lad os høre fra Dem!

Vær med til at skabe en spændende forening!

Bjørn Verstege.

Bestyrelsens profil

Det er ikke for at være ubeskødne, men vi synes, De har krav på at vide lidt om os. Derfor denne korte præsentation af bestyrelsens medlemmer:

Foreningens formand, Bjørn Verstege, er cand.pæd. i historie, hvilket svarer nogenlunde til en universitetseksamen i historie tilsat noget pædagogik og psykologi. Har bl.a. været medredaktør af "Hverdag, Modstand, Befrielse" udgivet af Frederiksborg Amtsråd i anledning af 40-året for befrielsen, og har fremstillet noget undervisningsmateriale om, hvorledes befrielsen foregik i Hillerød.

Næstformanden, Søren Rudolf Christensen, er cand. mag. i historie (hovedfag) og etnologi (bifag). Søren har ikke (endnu) publiceret lokalhistoriske arbejder; men hans faglige baggrund gør ham til den ideelle leder af foreningens afdeling for foredrag og ekskursioner.

Kassereren, Niels Arne Hansen, er nok den i bestyrelsen, der har den største lokalhistoriske viden. Han var medstifter og bestyrelsesmedlem i byens nu afdøde historiske forening, som Lokalhistorisk Forening kan betragtes som en afløser for. Han er tilige medlem af bestyrelsen for Nordsjællandsk Museumsforening, og kan derved bidrage væsentligt til at sikre et godt samarbejde mellem de to foreninger.

Vores sekretær, Margrethe Krogh Sørensen, er ekspert i, hvad der findes af litteratur om Hilleøds fortid. Gennem sit arbejde på Hillerød bibliotek har hun været medvirkende i udarbejdelsen af lokalbibliografien for Frederiksborg Amt, og hun er iøvrigt leder af bibliotekets lokalsamling.

Flemming Rune Petersen, der særlig vil beskæftige sig med udgivelsen af dette blad, vil være kendt af mange for sine talrige artikler i Frederiksborg Amts Avis gennem årene om lokalhistoriske og lokaltopografiske emner. Det er ham, man skal henvende sig til, hvis man ønsker stof optaget i dette blad.

Aviskampagnen

Som læsere af Frederiksborg Amts Avis sikkert vil have bemærket, har Lokalhistorisk Forening netop afholdt sit første større offentlige arrangement: en billed-kampagne over 5 søndage i Amtsavisen. Avisen bragte hver søndag et billede fra det gamle Hillerød, og tanken var så, at læserne indsendte de oplysninger, de måtte have, til foreningen. Privatbanken var sponsor for arrangementet og satte hver uge 3 fl. rødvin på højkant, idet den heldige vinder blev fundet ved lodtrækning blandt indsenderne.

Kampagnen har resulteret i, at foreningen har fået stribevis af såvel telefoniske som skriftlige henvendelser, ikke mindst fra folk, der enten har boet eller arbejdet i de viste ejendomme, og som derfor sidder inde med værdifulde oplysninger. Der har også været henvendelser om meget andet de ejendomme, der var på billederne, om mangeartede detaljer fra livet i Hillerød helt tilbage til omkring 1910, om de mange værtshuse, om værtshusholderen, der havde en papegøje, som med mellemrum skræppede "Har du betalt?" ud over skænkestuen osv. osv. Det skal også nævnes, at kampagnen har resulteret i, at mange hidtil ukendte fotos er kommet for dagen og nu vil blive overdraget Lokalhistorisk Arkiv.

Som man vil forstå, har foreningen således fået en masse værdifulde kontakter med personer med viden om det gamle Hillerød, og det meste af efteråret vil nok gå med at bearbejde de indkomne oplysninger og - i et vidt omfang - at interviewe indsenderne.

Til slut står blot at sige TAK og TIL LYKKE!

TAK til indsenderne for deres ulejlighed, til Amtsavisen for godt samarbejde og til Privatbanken for dens støtte.

TIL LYKKE til de 5 heldige vindere, hvis navne er:

<u>Malterigården:</u>	Rigmor Scheibye, Margrethevej 5.
<u>Slotsgade 37:</u>	Henry Olsen, Hjulmagervej 4.
<u>Slotsgade 1:</u>	Alice Laugesen, Fr.værksgade 86.
<u>Nelsingorsgade:</u>	Carl Christensen, Ringridervej 13.
<u>Byhuse:</u>	Kirsten Mikkelsen, Slangerupsgade 27B.

PS: Selv om avis-kampagnen er overstået, er foreningen naturligvis fortsat meget interesseret i enhver form for oplysninger!

Hjælp lokalhistorikerne med at oplysnings

Oplysninger til lokalhistorisk forening

Dette billede sendte direktør Henry Olsen, Hillerød, til Lokalhistorisk Forening. Det stammer sandsynligvis fra rundskuedagene i 1912. Ejendommen til højre er Slotsgade 37.

Ejendommen Slotsgade 1, hvor der i dag er møbelhandel. Hvem kan bidrage med oplysninger om ejendommens historie og specielt om baghusets anvendelse gennem tiden.

Mangler oplysninger om baghus

Gæstgiveriet Malterigaarden lå i Slangstrupgade, men blev allerede revet ned før besættelsen. Lokalhistorisk Forening vil se vide, hvoraf navnet Malterigaarden kommer, og hvor gammelt fotografiet her kan være.

Hillerød-postkort

Hillerød Antikvariat, Slotsgade 57, har ladet fremstille en serie meget smukke kort med lokale motiver. Med antikvariatets tilladelse har vi aftrykt et par af kortene (ss. 5 og 7), som dog er betydeligt pænere i original-udgaven end i vor kopi.

Arrangementer

På nuværende tidspunkt er planen over efterårets ekskursioner og foredrag endnu kun i støbeskeen. Mere vil komme til (og kommer i vort septembernummer), men foreløbig ser programmet således ud:

Søndag den 7. september - VÅBENNEDKASTNINGERNE I GRIBSKOV

Turlleder: ELITH TRUELSEN, leder af modstandsbevægelsen i Frederiksberg Amt Vest.

Elith Truelsen har som leder af modstandsbevægelsen en ganske særlig viden - ikke blot om selve det praktiske arbejde vedrørende våbenmodtagelsen, men også om den forudgående planlægning, kontakten med England og meget andet.

På turen, en vandretur på omkring 3 km, vil deltagerne kunne nyde godt af denne viden og samtidig ved besøg på stedet for de forskellige hændelser kunne få et levende indtryk af denne side af besættelsestidens historie.

Mødested: P-pladsen ved skovvejen nord for Skovskolen i Nødebo.

Mødetid: Kl. 14.00

Kørselsordning: Deltagere, der enten har ledig plads i bilen, eller som ønsker kørelejlighed, kan kontakte Søren R. Christensen, telf: 02 25 10 30, gerne i god tid i forvejen!

Torsdag den 25. september - FRA HILLERØDS ARKIVER (foredrag)

Foredragsholder: LISBETH HEIN.

Hillerød kommune har netop foretaget en aflevering af arkivalier til landsarkivet. De omfattende forberedelser til denne aflevering blev ledet af historikeren Lisbeth Hein, som derigennem har fået en omfattende indsigt i en lang række forhold vedr. det nu forsvundne Hillerød. Medlemmerne af foreningens arkivgruppe vil

kunne få værdifulde oplysninger om, hvorledes en "professionel" forskningsstrategi vil kunne skabes. Hvorledes gør man, når man vil vide dette eller hint? Hvor kan man finde hvad?

Både fordi der venter deltagerne en spændende aften, men også fordi vi som nævnt nok har noget at lære, anbefales arrangementet på det varmeste.

Tid og sted: Hillerød bibliotek (læsesalen), kl. 20.10

Oktober: TUR TIL NYBODER

Nærmere oplysninger om mødested, tid og transport i næste nummer af bladet.

Under kyndig vejledning spadserer vi rundt i kvarteret, besøger mindestuen samt hører om Orlogsmuseets "nyboderprojekt". Der fokuseres på den særlige livsform, der har præget Nyboder som lokalsamfund, belyst gennem skildringer af en række familiers hverdagsituation: deres boligvilkår, familieliv, omgangsformer osv.

November: DANSKE PORTRETMALERIER (foredrag).

Foredragsholder: KIRSTEN NANNESTAD.

Tid og sted: Nærmere herom i næste blad.

Vi besøger Frederiksborgmuseets arkiv, hvor registrator Kirsten Nannestad fortæller om arbejdet med registrering af danske portrætmalerier.

Aktivitetsgrupper

Foreningen opererer med flg. grupper, som alle er åbne for yderligere deltagere:

- 1) Foredrag og ekskursioner, gruppen ledes af næstformanden, SØREN RUDOLF CHRISTENSEN, Platanhaven 32, Telf: 02 25 10 30
- 2) Indsamling og udstillinger, gruppen ledes af lederen af Lokalhistorisk Arkiv, LISBETH SCHACHT HANSEN, Telf: 02 26 95 22 eller privat: 02 25 43 23
- 3) Bygningsbevaring, ledes af formanden BJØRN VERSTEGE, Frederiksværksgade 8, telf: 02 26 34 09.

Glimt fra det gamle Hillerød (1):

Da Rheumatismus-kjæderne kom til byen

Slår man op i en gammel bog om lægeplanter, en bog med råd fra kloge koner og mænd, eller næsten en hvilken som helst bog om andre former for folkemedicin, vil man se, at en overmåde stor del af forfatterernes opmærksomhed drejer sig om helbredelse af gigt.

Gigt var den lidelse, der optog folkesindet mere end nogen anden sygdom, og selv om mange også i dag må lide smerternes og den tiltagende stivheds kvaler, var gigten i de foregående århundreder en svøbe uden sammenligning med nutidens. Dårlige arbejdsforhold, legemligt pukleri - mange blev "slidt op" i en ung alder.

Dengang var muligheden for lindring og helbredelse endnu mindre end i dag. Man måtte prøve sig frem med forskellige remedier - som regel famlende i blinde - og på den måde var det, at de galvanoelektriske Rheumatismus-kjæder kom ind i billedet i midten af forrige århundrede.

Bekjendtgjørelser.

For Gigtpatienter.

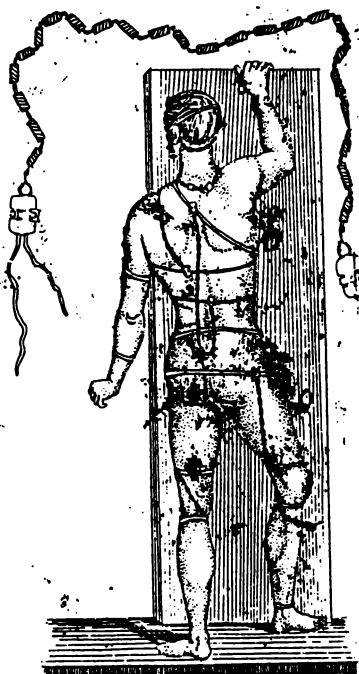
Med de i hele Europa anerkjendte, af det medicinske Faculter i Wien, samt af mange Sundhedscollegier, Lager og Chemikere prøvede og anbefalede Goldberg'ske galvanoelektriske Rheumatismuskjæder à 4 Rtl., 8 Rtl., 12 Rtl. à 16 Rtl., med Brugsanviisning, er mit Depot i Hillerød stedse forsynet. De Goldberg'ske Kjæders hurtige og sikre Lægekræft mod rheumatiske, gigtigste og nervøse Onder af enhver Art, saakom Gigt i Hovedet, Tand- og Ansigts-Smerter, Hals- og Brø-Vine, Brøst-, Ryg- og Lænde-Smerter, Hjertesanken, Svønløshed, Lunghørighed o. s. v. er saa almindelig bekjendt, at her ingen Attester aftrykkes, kun henviser jeg til en trykt Brochure med over 600 Vidnesbyrd fra agtede Lager og troværdige Privatpersoner, attesteret af Byens Magistrat, som fra mit Depot udtøvet gratis.

J. L. Goldberger i Larnow.

Dønnævnte Gigtkjæder faaet i Hillerød alene hos Joh. S. Bruhn.

*Veiledende Figur, med Hensyn til
Kjødets Anlæggelse.*

*Veiledende Figur, med Hensyn til
Kjødets Anlæggelse.*

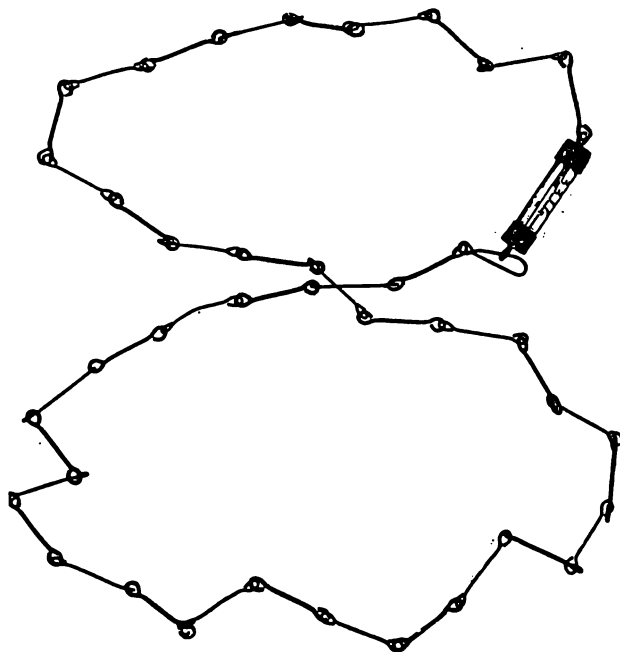
Elektriciteten var en af videnskabens spændende landvindinger, der langsomt var ved at vinde frem, men som naturligvis nærmest betragtedes som et mirakel af menigmand. Og mirakler sku' der til. Kunne elektriciteten lave lys, så kunne den måske også helbrede gigt.

Goldbergers galvano-elektriske Rhecumatismus-kjæder kom til Hillerød i 1850. Under voldsom reklame i Hillerøds eneste daværende avis, Frederiksborg Amtstidende, faldt købmand Johan Bruhn, grundlæggeren af den gamle Buhnske købmandsgård i Slotsgade 36, det nye mirakelmiddel. Han havde eneret på salget i Hillerød og var vistnok den første i Nordsjælland, der markedsførte kjæderne. Johan Bruhn havde dengang hjemme i nuværende Slotsgade 7 - byens fineste butik. "Der var et stort glasskab, som stod et godt stykke fra muren, hvor al stadsen var hængt til parade", fortæller Jensine Jørgensen (1835-1921) i sine erindringer. Men til sidst blev facaden så overlæsset, at man næsten hverken kunne se skiltet eller vinduet. - En rigtig kræmmer!

Kæderne kostede mellem 4 mark og 4 rigsdaler (=16 mark), men man skulle vel at mærke købe Goldbergers kæder. Alle andre mærker var aldeles virkningsløse og bare dårlige efterligninger - ifølge hr. Bruhn. Skrupelløst lod Bruhn godtfolk fra nær og fjern skamrose gigtkæderne og fortælle om de utrolige resultater, de havde opnået. Ikke kun mod gigt, men også mod tandpine, hoste, søvnløshed og alskens andre dårligheder.

Vel, var der nu noget om snakken. Ja, med hensyn til elektriciteten, så var den faktisk til stede. Kæderne bestod oftest af en række led af messing med en kerne af bly eller kobber. Ved hjælp af hudens fugtighed kom leddene til at virke som ganske svage galvaniske elementer. En lidt anderledes kædetype benævntes "Hydro-elektriske Kjede-batterier".

Men derfra og så til de helbredende virkninger er der umægtelig et stykke vej. Man har aldrig kunnet påvise nogen som helst virkning af gigtkæderne, hverken positiv eller negativ.

En såkaldt "Hydro-elektrisk Gigtkjæde" opfundet af Pulvermacher og fremstillet af J. Hoffmann i København. Kædens længde er udstrakt ca. 85 cm

Jamen, var det hele da så bare fup og fiduser? Tja, Bruhn fik penge i kassen, og køberne fik (måske) troen på, at de kunne helbredes - i det mindste gennem et stykke tid. En gammel handelsregel siger, at en vare jo ikke skal sælges for det, den er værd, men for det, man kan få kunden til at føle, den er værd. Og måske var det netop værd at ofre et par rigsdaler, hvis man da havde nogle, på at få tændt et lys i mørket som gigtplaget.

Tro siges som bekendt at kunne flytte bjerge. Og i Hillerød mente hr. Bruhn sig åbenbart mere kompetent på det område end den vel-etablerede folkekirke. Sådan er der jo så meget...

Flemming Rune Petersen

Danske galvanoelectrifice-Gigtkjæder, Gigttringe og Drennmagneter, samt de nye hydro-electrifice Kjæder, efter den engelske Original, hvilke ikke give de med saa stor Bram og Stryderie saa ofte averterede tyske, noget efter i Virkningen, bekommes som sædvanlig paa Apotheket i Frederiksbund.

En electro-magnetisk Gigtkjæde af Pulvermachers Fabrik er tilkjøbt under sædvanlig Priis. Contoiret anviser.

Et par annoncer fra Frederiksborg Amtstidende, Lørdag den 25. september 1852

En stor tak skal rettes til fhv. museumsleder Koch, Medicinsk-historisk Museum, Bredgade 62, København, for affotografering af museets gigtkæder.

Litteratur:

Frederiksborg Amtstidende 26/1-1850, 9/2-1850, 17/8-1850, 25/9-1852 og adskillige mellemliggende datoer (Universitetsbiblioteket, 1.afdeling)

Mils Gustafsson, 1933: Handel i Hillerød, s.72 & s.84, Hillerød Handelsstandsforening.

Birgitte Rørbye, 1976: Kløge folk og skidtfolk. Kvaksalveriets epoke i Danmark, s.220, Politikens Forlag

VEDTÆGTER for Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune

§ 1

Foreningens navn er: Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune.

§ 2

Foreningens formål er:

- a. at styrke interessen for og kendskabet til især den lokale historie ved bl.a. foredrag, udstillinger og ekskursioner samt at søge udforskningen af lokalområdets fortid fremmet.
- b. at stimulere interessen for og at værne om historisk og æstetisk værdifulde bygninger og miljøer og i denne forbindelse yde støtte og rådgivning til bl.a. ejere af bevaringsværdige bygninger.
- c. at støtte det lokalhistoriske arkiv i Hillerød Kommune og at øge kendskabet til og interessen for arkivets arbejde, især vedrørende indsamlingen af mere materiale i samarbejde med Nordsjællands Folkemuseum og Museumsforeningen.

§ 3

Enhver interesseret kan optages som medlem mod at betale et af generalforsamlingen fastsat kontingent. Optagelse sker ved henvendelse til kassereren. Hvert medlemskab giver ret til én stemme for den, hvis navn er anført i medlemslisten. Medlemmernes husstand har ret til at deltage i møder, udflugter og andre af foreningens arrangementer.

§ 4

Generalforsamlingen er foreningens øverste myndighed. Ordinær generalforsamling afholdes hvert år i løbet af marts måned, idet bestyrelsen indkalder hertil med mindst 3 ugers varsel. Indkaldelsen bekendtgøres i den lokale presse.

Ekstraordinær generalforsamling afholdes efter samme indkaldelsesregler som ovenfor, når bestyrelsen finder anledning dertil, eller når mindst 20 medlemmer skriftligt fremsætter begrundet anmodning herom til formanden. I sidstnævnte tilfælde skal indkaldelsen ske senest én måned efter anmodningens modtagelse.

§ 5

På generalforsamlingen skal bestyrelsen:

- a. aflægge beretning for det forløbne år,
- b. fremlægge det reviderede regnskab til godkendelse,
- c. fremsætte forslag til kontingent for det kommende år,
- d. lade foretage valg til bestyrelsen samt valg af 2 suppleanter, 1 revisor og 1 revisorsuppleant,

e. lade sådanne forslag behandle, som er kommet formanden i hænde senest 14 dage i forvejen.

Generalforsamlingen vælger dirigent efter indstilling fra bestyrelsen.

Der føres en kort beretning over mødet til protokols.

Beslutninger træffes ved simpelt flertal af de afgivne stemmer, hvor intet andet er fastsat.

Der kan stemmes ved skriftlig fuldmagt.

Kun punkter, der er optaget på dagsordenen, kan bringes til afstemning.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uden hensyn til de fremmødte medlemmers antal.

Vedtagne forslag indføres ordret i protokollen.

Protokollen underskrives af dirigenten og af formanden.

§ 6

Foreningens regnskabsår følger kalenderåret.

§ 7

Bestyrelsen består af 5 medlemmer, som vælges af generalforsamlingen for 2 år. I lige år er 2 medlemmer på valg, i ulige år 3. Hvem der skal på valg i 1987 afgøres ved lodtrækning. Genvalg kan finde sted.

§ 8

Bestyrelsen vælger af sin midte formand, næstformand, kasserer og sekretær. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden og fører protokol over sine forhandlinger. Protokollen underskrives af de medlemmer, der har deltaget i mødet.

Bestyrelsesmøder afholdes efter formandens bestemmelse eller efter anmodning af et af de andre bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når formanden eller næstformanden samt yderligere mindst 2 medlemmer er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Lederen af Lokalhistorisk Arkiv for Hillerød Kommune deltager i bestyrelsesmøderne uden stemmeret.

§ 9

Til at forpligte foreningen udadtil kræves underskrift af formanden og kassereren.

Kassereren er dog berettiget til på foreningens vegne at modtage og kvittere for alle indbetalinger og at betale de af bestyrelsen godkendte udgifter.

§ 10

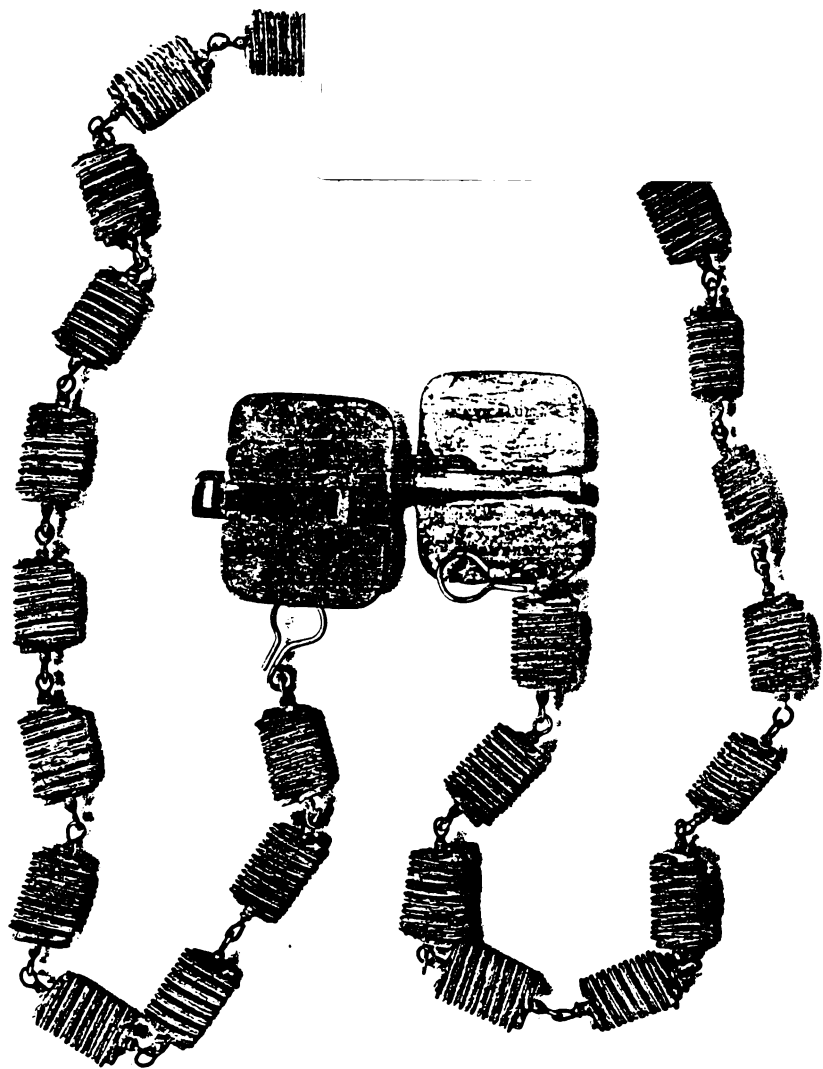
Ændring af foreningens vedtægter kræver vedtagelse på en generalforsamling med 2/3 af de afgivne stemmer.

§ 11

Opløsning af foreningen kræver vedtagelse på en generalforsamling med 2/3 af de afgivne stemmer.

Bestyrelsen er dog pligtig at fungere videre til foreningens økonomiske situation er opgjort og afsluttet.

Eventuelle midler tilfalder det lokalhistoriske arkiv for Hillerød Kommune.

"Galvano-elektrisk" gigtkæde.